

Hana Pátková: Jedenáct dopisů z dvanácti let. (Korespondence Josefa Emlera s Theodorem von Sickelem)

Zdroj: Sborník archivních prací. Praha : Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2012, Roč. 62, č. 1 (2012), s. 83-102.

Silvia Čížiková

Theodor von Sichel

Narodil sa 18. 12. 1826 v Aken, zomrel 21. 4. 1908 v Merane. Bol nemecko-rakúsky historik a diplomatik. Zameriaval sa na rannestredovekú európsku históriu. Študoval na univerzite v Halle, kde promoval v roku 1850, potom na École nationale des chartes. Od roku 1857 pôsobil na Viedenskej univerzite a medzi rokmi 1869–1891 tu viedol Institut für Österreichische Geschichtsforschung. Od roku 1875 bol členom tímu Monumenta Germaniae historica. Medzi rokmi 1897-1908 viedol bavorskú akadémiu vied. V roku 1881 založil v Ríme pri Vatikánskom tajnom archíve Österreichisches Historische Institut, ktorý spočiatku využívali aj českí bádatelia, napríklad Josef Teige, Ladislav Klicman a Josef Šusta.

Josef Emler

Narodil sa 10. 1. 1836 v Libáni, zomrel 10. 2. 1899 v Prahe. Bol český historik, archivár a najvýznamnejší vydavateľ edícií. V rokoch 1856–1859 študoval históriu a filológiu na univerzite vo Viedni, potom nasledovalo štúdium na štave pre rakúsky dejespyt v rokoch 1859–1861, kde bol žiakom Theodora von Sickela. V roku 1860 získal štipendium pre štúdium v juhonemeckých archívoch, kde spracovával kancelárske listiny Konráda II. a Heinricha III. V roku 1869 obhájil na pražskej univerzite doktorát a v roku 1872 získal habilitáciu na základe spisu *O zbytcích desk zemských v r. 1541 pohořelých*. V 70.-80. rokoch 19. storočia vykonával funkciu jednatel'a Národného múzea a člena redakčnej rady časopisu Památky archeologické. Pôsobil v zemskom archíve a od roku 1870 sa stal riaditeľom archívu hlavného mesta Prahy.

Dielo

- *Rukovět chronologie křesťanské*
- *Průvodce po radnici staroměstské*

Edície

- *Deset urbářů českých z doby před válkami husitskými*
- *Fontes rerum Bohemicarum*
- *Regesta Imperii*
- *Sněmy české*
- *Spisové císaře Karla IV. na oslavu pětistileté památky jeho*

K príspevku v SAP

Ako som už spomínala, Josef Emler študoval na Viedenskom inštitúte pre rakúsky dejespyt v rokoch 1859–1861 a bol prvým českým absolventom tohto ústavu. Už v tej dobe pôsobil na Inštitúte Theodor Sichel. Pri obmedzenom počte členov Inštitútu – okrem Emlera boli

v ročníku iba ďalší 4 členovia, bolo samozrejmé, že sa študenti a profesori osobne dobre poznali. Kontakty udržovali aj po ukončení štúdií a odchodu z Viedne. Dochovaná korešpondencia Josefa Emlera s Theodorom Sickelom je svedectvom takéhoto vzťahu. Čo sa týka tejto korešpondencie, je dochovaná iba z jednej strany, a to v pozostalosti Theodora von Sickela, uloženej v Inštitúte. Sú v nej zachované Emlerove listy. Vo veľmi torzovitej pozostalosti Josefa Emlera sa Sickelove listy nenachádzajú, napriek tomu, že zaručene existovali. Zatiaľ sa ich však nepodarilo nájsť. Dochovaný súbor listov pochádza z rokov 1879-1891. Korešpondencia poskytuje zaujímavé informácie. Na začiatku je to Emlerova žiadosť o podporu pri kandidatúre na miesto profesora pomocných vied historických na filozofickej fakulte ešte nerozdelenej Karlo-Ferdinandovej univerzity, dnes Karlova Univerzita. Sickelovo odporúčanie, ktoré Emler získal, bolo jednoznačne kladné. Ďalej sa dochovalo aj Emlerovo poďakovanie za podporu. Kariérneho postupu sa týkajú ďalšie dva listy – z roku 1887 kedy podporil Sickel Emlera pri menovaní riadnym profesorom a z roku 1890 pri menovaní členom Českej akadémie vied a umenia. Emler však poskytnutú pomoc Sickelovi tiež odplácal. Hneď počiatkom 80. rokov sa snažil zaistiť podporu pre kandidáta na katedru dejín umenia na pražskej univerzite, ktorého podporoval Sickel. Pre Sickela bol Emler tiež dôležitým zdrojom informácií z českého prostredia, aspoň ak sa informácie týkali vedeckých podnikov, ktoré súviseli aj so Sickelovou činnosťou. Listy tiež obsahujú popis okolností organizácie zemskej podpory pre bádanie vo Vatikánskom archíve. Emler tiež informoval Sickela o vedeckých aktivitách, predovšetkým o edíciách, na ktorých sa podieľal. Vzhľadom k faktografickej bohatosti väčšiny listov, napriek neúplnosti dochovania, ich je možné považovať za cenný materiál k dejinám českej historiografie na sklonku 19. storočia.

V príspevku sú prepisy všetkých dochovaných listov v pôvodnom nemeckom jazyku. Text je prepísaný v úplnosti, boli v nich rozvedené skratky a okrem skratiek dátacie. Toto rozvedenie je uvedené v hranatých zátvorkách.